

Tips voor de interviewer

Inhoudsopgave

<i>Vorbereiding</i>	2
<i>Contact met de geïnterviewde</i>	2
<i>Vragen stellen</i>	3
<i>Opbouw gesprek</i>	3

Vorbereiding

1. Zorg dat je een duidelijke hoofdvraag (en daarmee doel) voor ogen hebt. Die vormt een soort 'kapstok' voor het gehele verhaal van de podcast.
2. Bedenk voor jezelf wat er (informatief/inhoudelijk) minimaal uit het gesprek moet komen, zodat je tevreden bent. Met dat in je achterhoofd is het makkelijker om te bepalen wanneer je moet bijsturen, doorvragen en wanneer je kunt afronden.
3. Formuleer 3 deelvragen die je ook beantwoord wilt hebben. Deze hoef je niet letterlijk te stellen, maar vormen de 'haakjes van je kapstok'. Zodra die zijn beantwoord, is de podcast volgens jou voldoende inhoudelijk boeiend.
4. Bedenk vervolgens een reeks meer detailvragen die je kunt stellen tijdens het gesprek. Deze kun je letterlijk stellen, maar kun je ook bij de hand houden om op terug te vallen wanneer het gesprek even stilvalt.
5. Lees je in over het onderwerp (inhoud) en over de geïnterviewde (achtergrond, interesses, misschien zelfs wat persoonlijke achtergrond zoals andere interesses).
6. Indien er specifiek een persoonlijke component zit in het gesprek (zoals wanneer je een portret maakt van iemand): informeer van tevoren bij enkele naasten van de geïnterviewde, zodat je wat extra informatie hebt om diepgang te creëren.
7. Check: wat wil de luisteraar weten en matcht dat met wie je aan tafel gaat vragen? Of is een andere spreker eigenlijk toch passender? Of wil je er misschien nog een tweede spreker naast zetten, om tussen hen een boeiend gesprek op gang te brengen?
8. Luister van tevoren naar een paar andere podcasts als voorbeeld en inspiratie. Luister je gewoonlijk geen podcasts? Vraag dan wat tips aan de podcastredactie.
9. Maak een keuze voor een vorm van de podcast. Je kunt kiezen uit de 'formats' die de podcastredactie heeft geformuleerd (deze vind je op SURFin bij SURF Sounds).

Contact met de geïnterviewde

1. Benader de persoon die je op het oog hebt met een concreet voorstel: noem het onderwerp, de hoofdvraag, op welke termijn je wilt spreken, waar, dat het voor een interne/externe podcast is, en wat je beoogde uitkomst is qua gemonteerde lengte (geïnterviewd worden voor een podcast van 5 minuten voelt anders dan voor 40 minuten).
2. Deel je 3 deelvragen en je detailvragen niet met de geïnterviewde. Zo voorkom je een uitgekauwde monoloog. Eventueel kun je naast de hoofdvraag wel 3 deelthema's (waarop je je 3 deelvragen hebt gebaseerd) noemen.
3. Maak duidelijke afspraken voorafgaand aan het gesprek over al dan niet mogen checken van de montage voor publicatie. Ik raad aan het de geïnterviewde te laten beluisteren voor publicatie, en af te spreken daarna zonder aangepaste montage te publiceren – tenzij er echt zwaarwegende bezwaren zijn.
4. Sfeer en 'rapport' zijn belangrijk voor een prettig gesprek dat leuk is om naar te luisteren. Besteed daaraan aandacht voordat de opname start. Het is dus belangrijk om voor het gesprek je gast(en) op gemak te stellen. Want de chemie tussen de gesprekspartners hoor je zeer goed in een podcast. Begin met praten en laat de opnameknop vast lopen. Op deze manier went de gast eraan en vergeet wellicht na een korte tijd zodat het gesprek ontspannen verloopt.

Vragen stellen

1. Let op dat je open vragen stelt. Vermijd gesloten vragen. Dat wil zeggen: stel geen vragen waarop je 'ja'/'nee' kunt antwoorden, maar vragen die starten met 'hoe'/'waarom'/etc.
2. Probeer geen leidende vragen te stellen. Dat zijn vragen die het antwoord al suggereren. Als interviewer leg je dan namelijk je veronderstelling voor met de verwachting een bevestiging te krijgen. Dat leidt niet tot interessante antwoorden noch tot een leuk gesprek om te beluisteren. Nogmaals: stel een open vraag.
3. Laat de geïnterviewde altijd concreet maken over wie/wat hij het heeft, als die persoon veel verwijswaarden gebruikt (zoals 'we', 'dat', 'SURF', etc) en doe niet te veel aannames over waarnaar hij verwijst. Zo ontstaan onduidelijkheden en misverstanden in het gesprek. Dat is als luisteraar heel moeizaam luisteren.
voorbeeld:
"Daar werken we nu aan." > "We..?"
"Op termijn gaat dat veranderen." > "Over wat voor termijn hebben we het dan?"
"Dat gaat wel vaker mis." > "Wat dan precies? Kun je een voorbeeld geven?"
4. Wees je bewust van het tempo waarin je spreekt en het gesprek voert. Ben je gewoonlijk een kalme spreker, dan mag je best wat sneller gaan tijdens de podcast. Voor een luisteraar klinkt een gesprek snel te langzaam en daarmee saai.

Opbouw gesprek

1. Introduceer de geïnterviewde bondig, en benoem waarom je met die persoon in gesprek gaat (bijvoorbeeld door je hoofdvraag expliciet uit te spreken).
2. Benoem concreet wat de luisteraar kan verwachten van het gesprek.
3. Val met de deur in huis, met een prikkelende en actuele vraag. Dat breekt het ijs en maakt direct emotie los bij de geïnterviewde. Je zit dan direct in het gesprek, en dat hoort de luisteraar.
4. Start in het 'nu'. Vermijd het oprakelen van geschiedenis; dat kun je altijd later in het gesprek nog doen om zaken voor de luisteraar te verduidelijken. Je wilt dus geen 'en toen...en toen...-verhaal'. Chronologie is *overrated*.
5. Werk vanuit de detailvragen die je had bedacht uiteindelijk toe naar de hoofdvraag, en check aan het einde van het gesprek of je op die hoofd- en deelvragen tijdens het gesprek echt antwoord hebt gekregen (en je dus tevreden kunt afsluiten). Zelf stel ik graag de hoofdvraag aan het einde 1 keer expliciet, zodat je een soort conclusie hebt.
6. Let tijdens het gesprek vooral op wat de ander zegt. Luister! Ga eventueel in op wat er gezegd wordt, zodat er echt een gesprek ontstaat. Zo voorkom je dat je een lijstje vragen 'afwerkt', en de luisteraar ook de chemie hoort tussen jullie. Dat is heerlijk luisteren.
7. Als het interview wat jou betreft rond is, vraag dan de geïnterviewde nog even: ben ik je iets vergeten te vragen of is er nog iets dat je wilt toevoegen?

Let op:

- De *sweetspot* voor de lengte van een podcast zit tussen de 18 en 26 minuten.